

HARCMISTRZ

M I E S I Ę C Z N I K
S T A R S Z Y Z N Y
H A R C E R S K I E J

ORGAN NACZELNICTWA
Z W I Ą Z K U
HARCERSTWA POLSKIEGO

ROCZNIK CZTERNASTY
R O K 1 9 3 1

REDAKTOR: STANISŁAW SEDLACZEK

T R E Ś Ć

I. IDEOLOGIA HARCERSKA. ZAGADNIENIA OGÓLNE.

Chwila skupienia 2, 22, 32, 49, 59, 76, 88, 96.
Życie liturgiczne w harc., Ks. Dr. G. Szymi 1.
Przemienienie Przewodniczącego Z. H. P., Dha M. Grażyńskiego 22.

O znaczeniu harcerstwa dla Polski dzisiejszej, Prof. R. Dybowski 24.
W Dwudziestolecie 31.
Ruch liturgiczny, J. Przygođa 32.
Odezwą Przewodniczącego Biura Skautów Słowiańskich 60.
Encyklika Rerum Novarum 70.
Przyszłość skautingu, R. Baden-Powell 95.
Ramy do gawęd w dr. rosji, in o służbie dla Ojczyzny 98.
Wszystko co nasze Ojczyźnie oddamy... (wiersz) 106.
Rota Harcerska 106.

II. ZAGADNIENIA ORGANIZACJI.

Nasza ofensywa, J. Grzesiak Czarny 10.
Angielskie ognia organizacyjne, St. Sedlaczek 12.
Uśmiechnijmy się — za pomyślność harcerskiej ofensywy 25.
Harcerstwo a wieś, St. Ralinski 36.
Harcerze w innych organizacjach, J. Osiecki 38.
Ankieta w sprawie „Harcistrza” 41, 53.
Organizacyjny prasę, W. Kulesza 42.
Czy podnieść Sportowe, W. Kulesza 43.
Chorągwie a Województwa 43.
Brońmy Związku, A. Olbromski 60.
O uznanie pracy harcerskiej, Sz. Gnatoński 68.
O system sprawnościowy, M. E. Kazimierzowicz 127.
Rewizja sprawności 86.
Drużyny specjalne, A. Smolarczyk 100.
C. K. D. Z. H. P. 101.

III. METODYKA. PRACA W DRUŻYNACH.

Zasady metodyki harcerskiej, St. Sedlaczek 6, 49.
Laska harcerska, Zbój Becz 8.
Skakanka, a gimnastyka ranna, L. Kolutek 26.
Państw. Oznaka Sportowa, Wł. Olędzki 38.
O pisaniu sprawozdań, J. Kozłowski 40.
Życie świetlicowe, Pies Włóczęga 53.
Praca społeczna w obozach, E. Olbromski 62.
Zawody w Pradze (przykład ćwiczeń) 62.
Organizacja propagandy cukru, St. Sedlaczek 76.
Pokazy harcerskie, J. Kozłowski 78.
Plan pracy hulca w Lwowie 83.
Literatura instruktorska, St. Sedlaczek 97.
O kształceniu zastępowych, Sz. Gnatoński 98.
Z doświadczeń drużynowego (zastęp zastępowych) — Sep Kresowy 100.
Drużynowy — wódtw 126.
Nauka obywatelstwa 155.

Inicjatywy i pomoce.

Rocznice historyczne, T. M. 13, 26, 101.
Bibliografia Patronów Drużyn, T. Marech 13, 40.
Krajnowstwo 39.
Ochrona przyrody 129.
Sport, strzelniczy, W. Kulesza 79.
600 Letnia rocznica bitwy pod Flowcami 104.
Zakaz palenia tytoniu 19.
Alkoholizm w Anglii 19.

IV. GAWĘDY NACZELNIKA.

St. Sedlaczek:

I. Z okazji sprawozdania, „Marazm i zastój”.
Harcerstwo jest ruchem przerozdzinowym. Ożywienie pracy wewnętrznej. Na czele iść — nie w ognio. Czego potrzebę? 9.

II. Przy zmianie placówki 23.

Antoni Olbromski:

I. Wstępna 22.
II. Złoty, 20-letnie. Akcja letnia G. K. 48.
III. (Kryzys). Złot Praski. Poświęcenie Bucza.
IV. (S. p. Min. Czerwiński. Minister J. Jerzeczewicz). Wyniki akcji letniej. Nowy rok harcerski. Nasze braki. Wizyta Baden-Powella 96.
V. (O prasie harcerskiej) 106.

V. HISTORIA SKAUTINGU I HARCERSTWA ŻYCIORYSY. ZJAZDY. KONFERENCJE.

Historia skautingu żeńskiego 14.
W Dwudziestolecie harcerskie 48.
Dwudziestolecie prasy harcerskiej 106.
Z dziejów prasy harcerskiej, St. Sedlaczek 108.
Bibliografia czasopism harcerskich, tenże 118.
„Czuj Duch”, A. 114.
Polskie wydaw. harc. w Niemczech, J. Kwietniewski 114.
Dzieje „Harcera”, E. Ryszowski 115.
„Czuwaj”, „Wiel Starych” harcerski. Prasa harcerska w Kościanie, w Kalscu, „Swit” w Gostyninie 117.
Jednostki harcerskie, I. Sedlaczekowa 122.
Oboznictwo w harc. 1918—1930 56.
Prof. St. Wojciechowski 85.
Przewodniczący Z.H.P., Dr. M. Grażyński 23.
Daniel Boone 29.

POWOLANI NA WIECZNĄ WARTĘ.

Ś. p. Dr. Sławomir Czerwiński 87.
Ś. p. Tadeusz Filar 17.
Ś. p. Prof. Piotr Liszkowski 84, 103.
Ś. p. Zygmunt Piskowski 103.
Ś. p. Jerzy Daszkiewicz 103.
Ś. p. Włodzimierz Bochenek 128.
Ś. p. Ks. Wiktor Preys 128.

Co się dzieje w Z. H. P.

Konferencja w sprawie drużyn szk. powożch. 72.
IV konferencja zeglarska 72.
Odprawa Komendantów Chorągwi 128.
Główna Kwadra 44, 55, 130, 131.
Strzelstwo i łucznictwo 17, 38, 44, 45, 55, 56, 72, 104.
Zeglarstwo 72, 84, 130.
Gromada Starych Harcerzy 17.
Honorowi Harcerze Rzeczypospolitej 18.
Członkowie TNSW w harcerstwie 55.
Konferencja prasy harcerskiej 38.
Kurs 17, 55.
Sprawności 55.
Wyprowadz. do Pragi 44, 45.
W. P. 44.
Srebrny Krzyż Zasługi 55.
I Morska Druż. w Gdyni 84.
Harcerze w czasie powodzi w Wilnie 85.
Złot w Spale 94.
Poświęcenie Szkoły Instr. na Buczu 94.
Oznaka 20 letnia Harc. Lwowski 104.
Harcerstwo w Lidze Narodów 181.
Bibliografja harcerska 17.

Na terenie Chorągwi:
Białostockiej 72, 131; Krakowskiej 15; Lwowskiej 104, 130; Łódzkiej 17; Mazowieckiej 18, 29, 94, 117, 131; Płockiej 15; Pomorskiej 38, 84; Poznańskiej 18, 131; Śląskiej 130; Warszawskiej 131; Wileńskiej 45, 85, 131; Zagłębiowskiej 17, 151.

Poza terenem R. P.

Ameryka Półn. 18.
Francja 41, 131.

„Wynekł”. Harcerstwo w czasopiśmiach.
Kępk Działwy Sokolej i Młodzieży Harcerskiej 15.
Metoda w Mafeking 15.
„Oświetla i Wywołania”, „Szkoła”, „Praca Strzelecka”, „L. Education en Pologne”, „Orlet” 54.
Świślica 57.
„Ochrona przyrody” 70.
Harcerstwo w Tatrach 85.
„System zastępowy” w Stow. Mł. Polsk. 131.
„Szkoła” — rocznik 1930, artykuły L. Kozielewskiego 131.
Słowo „scout” 132.
Kluby młodzieży 132.

Promieniowanie harcerstwa.

Obozy Związku Osadników 86.
Kółka Przyjaciół w Związku Osadników 86.
Obóz Przygotowania Społecznego 86.
System zastep. w Stow. Mł. Polsk. 131.
Obóz pod Charbinem 132.

VI. STARSZE HARCERSTWO.

Zasady Starszego Harcerstwa, J. Zawadzki 3, 31, 51.
Prawa Puszcy, Roztropny Żóraw 4.
Prawo tarszoharcerskiego Kręgu Puszcy 4.
Starsze harcerki i samotne instruktorki, E. Grodzka 5.
Reorganizacja St. H. w Krakowie 16.
Starsze Harcerstwo, T. Piskorski 33.
Wyprowadz. St. H. do Kandersteg 34, 93.
Musimy się poznać, T. Piskorski 64.
Kóło St. H. im. K. Żegockiego w Kościanie, J. Osiecki 65, 81.
Obóz-Kurs Starszoharcerski, J. Korpała 80.
Pokoście wakacyj, T. Piskorski 124.
O program drużyny akademikich, H. 125.
Boemia 69.
Kościół 126.
Kościół 17.
Kozłim 17.
Kraków 35.
Trebzina 35.
Warszawa 69, 126.
Wino 35, 82.
Wycieczka na Lotwę 82.
Ragia Starszoharcerska 126.
Kurs puszcy 126.
Starszoharcerskie obozy wędrownie 126.

VII. MIĘDZYKRAJOWE SPRAWY SKAUTOWE.

SKAUTING ZAGRANICĄ.

ORGANIZACJE PODAJĄCE SIĘ ZA SKAUTOWE.

Konferencja szk. polsko-czeska 14.
Skautowa prasa zagraniczna, E. Ryszowski 66.
VI Międzynarodowa Konferencja Skautowa 88, 102.
Złot Skautów Słowiańskich w Pradze 92.
Z. H. P. w Niemczech na Złocie Praski 103.
Międzynarodowy Złot Starszych Skautów 93, 104.
Zebranie Biura Skautów Słowiańskich 94.
Czasopisma skautowe zagraniczne 123.
Stary skaut 18, 78, 98, 104.
Herbata rodzicielska 18.
Stypendja na kursy 18.
Marszałek Lwajewy 28.
Wspólnak Joffre 28.
Wychoowanie religijne 28, 57.
„Jamboree” 28.
Dziombr 1933 28, 57, 151.
Miedzyn. Komitet Skautowy 28.
Miedzyn. Konferencja Skautowa 28, 45, 73.
Baden-Powell 29.

Obozy Słowiańskie w Pradze 44, 45, 92.
George Herliet w Polsce 45.
Sew. Jerry 26.
Rozwył Starszych Skautów 66.
Statystyka 85, 131.
Zebranie Biura Skautów Słowiańskich 94.
Międzynarodowy Złot Sk. Wodnych 131.
Skautowi fundusze ratunkowy 131.
Ameryka 29; Ameryka Półn. 29, 57, 85; Anglia 28, 29, 57; Bermuda 29; Bułgaria 72; Guatemala 57; Hiszpania 29; Irlandia 29; Jugosławia 85; Litwa 131; Rumunia 131; Szwajcaria 29, 131; Szwecja 45, 73.
Wyjazył przedstaw. Z. H. P. 74, 131.
Tow. Opiekę nad Młodz. Harc. a harc. 19.
Związek Harc. Rok. im. J. Piłsudskiego” 19.
Propaganda „Płastów” 19.
O Polsce w pismach skautowych 28, 29.

VIII. RÓŻNE.

Jeszcze o namiotach 18.
Bibliografia harcerska 17.
Licza katolików 19.
Kryzys rodziny w Ameryce 29.
Z polszewizując. powstania — zakonnik 20.
Walm Narodowe 57.
Lingaphone 57.
Wystawa w Wenecji 73.
Kongres Polsko - Jugosłowiański 73.
Batalion polska mowa 74.
Wedruka gwiazdzista YMCA 86.
Polscy w Czechosłowacji 127.
Nowe zasady działania wyrazów 129.
Projekt kodeksu karnego a pojedynki 129.
Konkurs na broszurę K. P. H. 130.
Wykaz szkół i zakładów specjalnych 132.
Obywatelskie stanowiskie lekcy 132.
Radio w Polsce 132.
Korespondencja Redaktora 20, 30, 44, 58, 74, 86, 104, 132.

IX. Z WYDAWNICTWA.

Rocznik Pedagogiczny tom IV. 15.
Hubaszewski. Do prepared 15.
Harcerskie Mazowcze 15.
W. Zietkiewicz, Jazda na nartach 16.
Mjr. K. Staryński, Zarys nauki organiz. sil zbrojnych 16.
J. Słomka, Sam jeden żaglowcem znaczo świata 16.
Cz. Zelazny, Jak organizowac zawody strzelnicze 16.
Kpt. Cz. Zelazny, Miedzyn. sport strzelniczy 16.
J. Suski, Podzial administrac. Har. P. 16.
Dyr. J. Stemler, Biblj. Ilustr. Wyk. Oaw. 16.
Prawidła wymowy polskiej 27.
Zielkiewicz, Sprzedz. nartarskiej; Jazda na nartach; Uzycie smarow narw. 27.
T. Fonerko, Jak zbudowac kajak 27.
Cz. Mierzejewski, Zaprawa lekkoatletyczna 27.
M. Zaruski, Przewodnik nartarski 27.
J. Tworowska, Rownajny krok 30.
P. U. W. F. i J. W., Państwowa Oznaka Sportowa 30.
J. Niechajewski, Polska 43.
A. Gerbaul, Na powrotnej drodze 43.
The Council Fire VI. L. 43.
Le Manssi des Chiffonnes 43.
R. E. Philippi, St. Sedlaczek, System zastępowy 55.
Dr. M. Lodynski, Biblioteka Szkoły Rycerskiej 55.
O. M. Prozyński, Co czytaw 70.
J. Guerin, Desjardins, Sociologie et Education Physique, 70.
W. Lipiński, Wiad. Nowosci o harc. 71.
Ministerstwo W. R. i O. P., Szkolne Schroniska Nucleowe 71.
St. Harasymow, Praca dowodcy kompanji 71.
Z. H. P. w 1890 r. 71.
„Harcerz”, „Skryzdl”, „Skaut” 72.
Dr. Wł. Szczygiel, Harcerskie obozy nauczycielskie 85.
Z. O. Radom, Sprawozdanie 85.
J. Zawadzki, Dzienniczek harcerski Wyprowadz. do Pragi 85.
B. Polkowski, Krajnowstwo 85.
A. Zelacki, Krótki podręcznik piłkawy 85.
W. Hublewski, Kajakiem na słak wodnym 85.
St. Sedlaczek, Przeglady i pokazy harcerskie, Musztra harcerska 85.
Państwowa oznaka sportowa, 102.
Mierzejewski, Baran, Humen, Zasady nauczania lekcyj atetyki 129.
S. Lidzki - Sledzinski, A. Kowalski, Spiewnik żołnierski 129.

TREŚĆ CZĘŚCI URZĘDOWEJ.

SPRAWOZDANIE NACZELNEJ RADY HARCERSKIEJ.			
za okres 1.I.1929 — 1.IX.1930		1—31.	
ROZKAZY NACZELNICTWA			
Anulowanie rozkazu		51.	
Cofnięcie stopni instruktorskich		57.	
Drużyny, przyjmowanie i rozwiązywanie		31.	
Dworek Cisowy		33.	
G. K. M.		33, 39, 51.	
Koło Przyjaciół		31, 33, 39.	
Komendy Chorągwi Ż.		31, 39, 44, 51.	
Komendy Chorągwi M.		31, 57.	
List okólny w sprawie prop. spoż. cukru		48.	
Mianowania starszyny	31, 33, 39, 44, 51,	57.	
Odnaka wdzięczności		57.	
Odnaka za uratowanie życia		51.	
Propaganda spożycia cukru		48.	
Przywrócenie stopni instr.		31, 39, 57.	
Przeniesienie do czł. współdz.		31, 33, 51.	
Rozstrzygnięcie konkursu prop. cukru		33.	
Rozwiązanie Oddziałów Włocł. i Płock.		33.	
Sprawności		31.	
Wyrok Sądu Naczelnego		44.	
Zarządy Oddziałów	33, 39, 44,	51.	
Zjazd Walny XI		33.	
Zjazd Naczelnej Rady XLVIII		33.	
Zjazd Naczelnej Rady XLIX		34.	
Zjazd Naczelnej Rady L.		43.	
Zwolnienia z Z. H. P.	31, 33, 39,	51.	
ROZKAZY NACZELNICZKI GŁÓWNEJ KWATERY Ż.			
Akcja letnia		40.	
Chorągwie		57.	
Dwudziestolecie powstania harcerstwa		39.	
Komendy Chorągwi		39, 57.	
Komisja prób		40, 57.	
Terminarz		40.	
ROZKAZY NACZELNIKA GŁ. KWATERY HARCERZY.			
1. Przepisy stałe obowiązujące			
13. Porządek i znakowanie rozkazów		31, 36.	
Zmiana systemu raportowego		58.	
2. Zarządzenia bieżące.			
21. Krzyż harcerski		31.	
Księgowość w drużynie		44.	
23. Poradnia dla drużynowych		35.	
Sprawności		36.	
3. Wydawnictwa (polecenia)			
4. Drużyny, zrzeszenia i obozy.			
41. Wpis drużyn	31, 35, 36, 40, 55,	58.	
42. Wykreślenie drużyn		35, 36, 40.	
43. Wpis zrzeszeń St. H.		44.	
45. Ocena obozów z 1930	31, 35, 36, 40, 44,	55.	
46. Oznaki specjalne drużyn		36, 58.	
5. Huftce.			
51. Listy mianowania huftcowych		32, 41, 58.	
54. Zwolnienia huftcowych		55.	
6. Chorągwie.			
61. Mianowania komendantów zastępców		55, 59.	
62. Mianowania członków komend	36, 41, 44, 55,	59.	
65. Zwolnienia członków komend		55.	
64. Zwolnienia komendantów i zastępców		59.	
63. Komisje prób starszyny	32, 36, 55,	59.	
7. Główna Kwatera.			
(Skład osobowy G. K.)		35, 37, 41, 44.	
8. Mianowania starszyny.			
85. Instruktorzy techniczni		55.	
Sprawności instruktorskie		55.	
9. Urlopy, zmiany przydziału, zwolnienia starszyny.			
93. Zmiany przydziału	32, 36, 37, 41, 44, 55,	59.	
95. Zwolnienia		55.	
96. Przeniesienie do rezerwy	32, 36, 41,	55.	
97. Powołanie do służby czynnej		32.	
98. Kurs korespondencyjny — absolwenci		41, 44.	
99. Zawieszenia	37, 41,	55.	
90. Inne		32, 55.	
0. Pochwały, oznaki i odznaczenia.			
01. Pochwały		59.	
02(1). Harc. odznaka P. W.		36.	
02(2). Oznaka dziesięciolecia	36, 37, 41, 44, 55,	59.	
Inne.			
Konkurs fotograficzny		45.	
Akcja kursowa		45.	
Rejestracja starszyny harcerskiej		48.	
Regulamin gromad zuchowych		51.	
Harcerze w walce z bezrobociem		57.	
Instrukcja skarbowa		58.	
Obozy harcerskie		59.	
POZA ROZKAZAMI.			
Komunikat wydziału w. f.		32.	
Wyprawa do Pragi		41.	

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Administracja i księgowość w drużynie	46	Strzelectwo i Łucznictwo	50.
Chorągiew Mazowiecka	37	Wydawnictwa:	
Chorągiew Wileńska	38.	Z. H. P. (broszura francuska)	59.
Członkowie Zw. Naucz. Pols. w harc.	38.	Harcerstwo Śląskie	59.
Film z Dżembo	38.	Reytaniak	60.
Harcerskie Kwadransy radiowe	46.	Zóraw	60.
Konferencja Biura Skautów Słowiańskich	56.	Strażnica, St. Łoś	60.
Kursy żeglarskie	45.	Wytyczne metodyki harc., St. Sedlaczek	60.
Odprawa Komendantów Chorągwi	42.		

Zamów natychmiast!

przepiękną książkę harcmistrza
Wł. Nekrasza

HARCERZE W BOJACH

Cena 14.50 złotych za 2 tomy. Całość już wyszła!

GŁÓWNA KSIĘGARNIA WOJSKOWA

Warszawa, Nowy Świat 69. Konto P. K. O. 162.

Dawne roczniki „Harc mistrza” i „Harcerza”.

HARC MISTRZ

924 — 7.30 zł. (brak 1 num)	1925 — 6.60 zł. (braki)
1926 — 10 zł. (kompl.):	1927 — 14 zł. (kompl.):
1928 — 12.60 zł. (brak 1 num.);	1929 — 14 zł. (kompl.):
1930 — 12.60 zł. (brak 1 num.);	

HARCERZ

1926 — 8.— zł; 1927 — 12.— zł.	1928 — 10.— zł. (kilku n-rów brak); 1929 8.—; 1930 4.70.
--------------------------------	--

DOSTARCZA PÓKI ZAPAS STARCZY:
ADMINISTRACJA „HARC MISTRZA” ZIELNA 35, m. 9.